

Dansk film tæt på nazismen

12 KULTUR

SønderjyskE er over strengen

2-3 SPORTEN

SAS involveres i skandale

3 INDLAND

Esbjergs skoler ser positivt på mobilernes indtog

Af Julie Tanggaard,
jul@jv.dk

1, 6 OG 7 ESBJERG

De fleste teenagere har konstant en mobiltelefon inden for rækkevidde, og det giver ingen mening at kæmpe imod den teknologiske udvikling. Derfor kan man lige så godt gøre det modsatte. Ud-

nytte den. Sådan er indstillingen i Esbjerg Kommunes folke- og privatskoler, viser en undersøgelse, som JydskeVestkysten har foretaget. Holdningen blandt skolelederne er, at mobiltelefonerne under de rette om-

stændigheder åbner for muligheder, som gør undervisningen afvekslende og motiverende for eleverne, så længe fokus også rettes mod udfordringerne, der specielt på den sociale side følger med.

Kollektivt kollaps i Rusland

4-5 SPORTEN

Team Esbjerg blev torpederet af russiske Lada, da de to hold mødtes i den første EHF Cup-finale. Maibritt Kviesgaard, billedet, og holdkammeraterne tabte med 36-25.

Det betyder, at Team Esbjerg skal hente mindst 11 mål i hjemmekampen i Blue Water Dokken på søndag.

Det ser mere end vanskeligt ud.

Foto: Niels Husted

KOM FRIT FREM

E-20 reklamebureau

OG LAD OS GØRE DIN
VIRKSOMHED MERE
SYNLIG +45 78797979

JydskeVestkysten er redaktionelt uafhængig af partier og organisationer og redigeres ud fra et dansk, liberalt og borgerligt grundsyn i respekt for de oprindelige dagblades kristne, nationale, politiske og folkelige tradition.

FRA UDGIVERERKLÆRINGEN

Politikere og kommunale chefer skal sørge for at give de berørte medarbejdere de nødvendige redskaber og den nødvendige opbakning til at udføre et særdeles vanskeligt stykke arbejde.

LOKALREDAKTØR MAD S SANDEMANN

Demente har krav på et værdigt liv

Det kan løbe de fleste koldt ned ad ryggen at tænke på risikoen for at miste sin mentale fører. Når demens først sætter ind med al sin uhyggelige uafvendelighed, efterlader den også de pårørende i svære situationer på såvel det praktiske som følelsesmæssige plan.

Som vi fortalte i søndagsavisen, er det et problem, som desværre ser ud til kun at vokse i omfang de kommende årtier.

Lige nu er der cirka 90.000 demente, om godt ti år vil der ifølge prognoserne være 117.000 og i 2040 så mange som 164.000 personer. Det er en voldsom udvikling, der udfordrer forholdet mellem det offentlige og det en-

kelte individ. Vi har i Danmark heldigvis en stærk tradition for at værne om det enkelte menneskes selvbestemmelsesret, som er en meget grundlæggende rettighed.

MEN ET MENNESKE har også krav på værdighed, og det gælder især demente, som ikke er i stand til at forstå deres egen situation. Selvbestemmelsesretten og værdigheden kan komme på kollisionskurs, når en dement afviser at få hjælp af det offentlige. Resultatet kan blive meget nedværdigende forhold for den demente, der bogstaveligt talt kan komme til at vade rundt i sit eget skidt, hvis der ikke opstår decideret livstruende situationer. Imens ser de pårørende magtesløse og

meget triste til. "Det er vigtigt, at kommunerne forsøger at hjælpe alt det, de kan, også selvom de får et nej", sagde direktøren for Alzheimerforeningen, Nis Peter Nissen, i søndagsavisen.

Politikere og kommunale chefer skal sørge for at give de berørte medarbejdere de nødvendige redskaber og den nødvendige opbakning til at udføre et særdeles vanskeligt stykke arbejde. Det er ikke sjovt at yde omsorg, mens man måske får skældud og bliver truet.

Målet skal være, at det er muligt at bevare de dementes værdighed uden at knægte deres grundlæggende selvbestemmelsesret. En svær, men nødvendig balancegang, som vi som samfund får brug for at mestre.

CHEFREDAKTION

PETER ORRY (ansvarshavende)
JØRN BROCH

JYDSKEVESTKYSTEN, Banegårdspladsen, 6700 Esbjerg Tlf. 7912 4500 www.jv.dk jydskevestkysten@jv.dk

ANNONCER: Tlf. 7912 4700 annoncer@jv.dk UDGIVER: Syddanske Medier K/S TRYK: Jydske Avistryk A/S

ABONNEMENT: Tlf. 7020 8024, abonnement@jv.dk jv.kundeunivers.dk Salg, Tlf. 8020 8024

4. maj blev fejret i Løjt

LØJT: Den 4. maj blev Danmark befriet efter fem års tysk besættelse. Datoen markeres blandt andet med lysfest foran Haderslev Kaserne.

Men for fem af lysfestens deltagere har dagen en særlig betydning. Det var nemlig 4. maj for 50 år siden, de mødte op på kasernen for at aftjene deres værnepligt.

Inden lysfesten i går mødtes de fem til jubilæumsfest hjemme hos Verner Rasmussen i Løjt.

Husejere siger ja til nedrivning

SØNDERBORG: I juni falder det første af 84 huse, som borgerne i Sønderborg Kommune i februar udpegede som faldefærdige. Dernæst følger tre andre ejendomme, formentlig i samme måned. Husene ligger på Als. Fælles for dem er, at de er ubeboede, og at ejerne nu har givet tilsagn om at ville betale en tredjedel af prisen for nedrivning. Resten betaler kommunen, som også sørger for en aftale med et nedrivningsfirma.

LANDSDELEN

Turist-toiletter er frastødende

RØMØ: De offentlige toiletter, der er tilegnet besøgende og turister på Lakolk Butikstov, mødes af og til at ulække og klamme toiletter. Det undrer rømser Kirsten Petersen, der lagde vejen forbi pladsen 1. påskedag.

– Det så herrens ud. Folk kom ud og rystede på hovedet, fordi der var så ulækkert. Det var under al kritik, siger Kirsten Petersen.

I DAG PÅ JV.DK

Benny Engelbrecht (S) og Eva Kjer Hansen (V) besøger Envotherm i Haderslev.

Rygestopkursus i naturen i Kolding

Plejecenter indvier træningsbane

EU-bussen kommer til Varde

Esbjergs skoler bruger mobilen

ESBJERG: I Esbjerg Kommunes skoler er mobilene på ingen måde bandlyst. Tværtimod faktisk. Det viser en undersøgelse, som JydskeVestkysten har foretaget blandt kommunens folke- og privatskoler. Ifølge skolelederne er mobiltelefonerne generelt et populært redskab i undervisningen, som nyder godt af den teknologiske udviklings muligheder. Samtidig er der dog fokus på de udfordringer, der specielt socialt følger med.

Kommune gør op med forfald

KOLDING: Ejere af faldefærdige ejendomme i Kolding Kommune kan ikke længere vende det blinde øje til og lade forfaldet vokse.

Siden kommunen for præcis et år siden strammede kursen overfor den slags grundejere, har otte fået en henvendelse fra byggesagsafdelingen med besked om, at de skal gøre noget. To har ligefrem fået et påbud, som i yderste konsekvens kan føre til politianmeldelse, dagbøder og retssag.

Ny plads til helikopter

BILLUND: Til oktober bliver Danmark dækket af tre nye akutlægehelikoptere, der både kan flyve i dårlig sigtbarhed og mørke. Regionernes tre lands- og døgndækkende akutlægehelikoptere kommer blandt andet til at flyve ud fra Billund, hvor byggeri af landingsplads, hangar og mandskabsfaciliteter netop er gået i gang.

Den nye helikopterlandingsplads ligger ud ad Aastvej ved det gamle kontroltårn.

Bal og storvildt i Nørre Nebel

NØRRE NEBEL: - Jeg har arbejdet med storvildtsmuseet i flere år, og så fik jeg idéen til baller, siger Niels Nygaard, som ved det første arrangement havde dansebandet "Kim og Hallo" på plakaten.

Niels Nygaard taler om firmaet Nygaards Afirka ved Nørre Nebel i den nordlige del af Varde Kommune.

Firmaet, der netop er åbnet, er et storvildtsmuseum med bal hver anden lørdag.

På Rørkjær Skole bliver mobilene brugt i mange fag. Det gælder eksempelvis idræt, hvor eleverne bruger QR-koder til opvarmningen og løbe-app'en Endomondo.

Foto: Christer Holte

Mobiler i skolen er et plus for undervisningen

Fremtid: Med mobiltelefonerne følger nye muligheder, som ifølge skolelederne med fordel kan bruges fagligt.

Af Julie Tanggaard,
jul@jv.dk

ESBJERG: Mobilen forstyrrer undervisningen og skal blive i skoletasken. Den tilgang kunne man vælge at angribe skoleelevernes forhold til deres faste følgesvend med. Skolelederne i Esbjerg Kommune har dog valgt en anden taktik og ser i høj grad positivt på mobiltelefoner som en del af skoledagen. Det viser en undersøgelse, som JydskeVestkysten har foretaget blandt kommunens folke- og privatskoler. Skolelederne svarer nemlig, at hensigtsmæssig brug af mobiltelefoner er gavnlige for undervis-

ningen og åbner for nye muligheder.

– Hos os bliver mobilene brugt til at tage billeder, filme, optage taler og interviews, sende opgaver til lærerne og udveksle ideer med hinanden. Alt sammen yderst positive tiltag, der gør, at eleverne bliver mere kreative og opfindsomme i deres måde at gå til opgaverne på, siger Timothy Veale, skoleleder på Esbjerg International School.

Ifølge skolelederne nytter det ikke at kæmpe i mod den teknologiske udvikling, der tværtimod har en række fordele, og under de rigtige rammer er mobiltelefonen optimal at benytte fagligt

//
Det er nødvendigt, at børn og unge lærer de sociale spilleregler ved brug af de sociale medier.

**ANITA KALLESØE
JØRGENSEN,
SKOLELEDER**

eksempelvis som lomme-regner, til søgning af informationer eller fremlæggelse af projekter.

Mobiletik på skema

Opmærksomheden er dog

også rettet mod de udfordringer, der følger med mobilernes indtog i skolen. Flere skoleledere har oplevet situationer, hvor elever har ringet til deres forældre, når der har været en konflikt på skolen, og mobiletik er et tema, flere skoler har haft på skemaet.

– Det er nødvendigt, at børn og unge lærer de sociale spilleregler ved brug af de sociale medier, som de altid er aktive på med en mobil i hånden. Vi skal som voksne vise interesse for børnenes færden og omgang med mobiltjenester og give dem fornuftige vaner, siger Anita Kallesøe Jørgensen, skoleleder på Ansgarskolen i Ribe.

FAKTA

Baggrund

■ JydskeVestkysten har kontaktet Esbjerg Kommunes 27 folkeskoler og seks privatskoler, og 28 skoleledere har fortalt om indstillingen til og erfaringen med brugen af mobiltelefoner på deres skole.

■ De skoler, som ikke har deltaget i undersøgelsen, er Friskolen i Bramming, Egekratskolen, Bryndum Skole, Gredstedbro Skole og Vestervangskolen.

Værktøj blev stjålet fra garagen

ESBJERG: Ved et indbrud i en garage på Guldager Stationsvej er der stjålet en del værktøj. Indbruddet er sket i løbet af lørdag aften.

Der er stjålet et svejseværk, fire aluminiumsfælge, en boremaskine af mærket Makita, en stiksav samt håndværktøj. *mlm*

Flere kom i slagsmål i morgentimerne

ESBJERG: Politiet måtte søndag morgen klokken 07.55 standse et masse-slagsmål på Torvet i Esbjerg. En 19-årig mand fra Esbjerg blev anholdt efter slagsmålet.

Politiet søger personer, som har været vidner til slagsmålet.

Det er uklart, hvem og hvor mange der har deltaget i slagsmålet, men i følge politiet ser det umiddelbart ud til, at der er tale om flere isolerede slagsmål. *mlm*

Naboer pågreb indbrudstyv

ESBJERG: Naboerne til en villa på Ingemanns Allé var vakse søndag formiddag. De så nemlig en mand gå ind til villaen og hørte kort tid efter en rude blive knust.

Da manden forlod villaen igen, blev han pågrebet af naboerne, som tilbageholdt ham, mens de ventede på politiet.

Indbrudstyven, en 21-årig mand fra Esbjerg, blev anholdt.

Han er for nylig blevet prøveløsladt og er tidligere dømt for indbrud. Han sidder nu i arresten og bliver formentlig fremstillet i grundlovsforhør mandag. *mlm*

Indbrud i villa

ESBJERG: En villa på Østre Kjersingvej havde lørdag aften indbrud.

Gerningsmanden er kommet ind gennem døren. Det er endnu uklart, hvad der er stjålet ved indbruddet. *mlm*

Mobilen er lige som slik - man bliver afhængig af den

Udvikling: På Rørkjær Skole bliver mobiltelefonerne brugt flittigt i undervisningen, og det er motiverende for eleverne. De ville nødtigt undvære mobilene, men kunne godt tænke sig at være lidt mindre afhængige.

ESBJERG: På væggene i Rørkjærhallen hænger 11 QR-koder, og på gulvet farer 55 elever fra Rørkjær Skoles 7. årgang rundt mellem hinanden. Nogle laver armbøjninger. Andre hopper sprællemænd. Og en flok drenge flyver rundt i noget, der vist skal forestille vejrmøller. Umiddelbart ser det kaotisk ud. Men der er styr på det. Og det er QR-koderne og elevernes mobil, der holder orden i virvaret.

Faktisk er de i gang med opvarmning til dagens idrætstimer. Bag hver QR-kode gemmer sig en øvelse, og eleverne kan med deres mobiltelefoner scanne koderne, hvorefter de gruppevis laver øvelserne.

– Skolens wifi er kørende, råber lærer Morten Skytte og hentyder til det trådløse internet, som sikrer eleverne konstant adgang til cyberspace.

Påvirket af andre

I 7. klasse har mobiltelefonen været en fast følgesvend i flere år. Den er med i skole hver dag. Og den bliver brugt flittigt, fortæller en flok elever fra 7.C. Der er dog visse regler, som skal overholdes.

– Vi må ikke have den fremme i timerne, og den skal være på lydløs. Hvis man får en sms, eller man ikke lige har fået mobilen væk, får man en

advarsel, og næste gang bliver den taget. Så får man den først, når ens forældre har ringet til skolen, fortæller Mikkel.

Men det nu sjældent, at der er ballade med mobilene, synes eleverne, for alle har vænnet sig til, at de er der. Måske lidt for meget endda.

– På en måde er man mere social og i kontakt, fordi man altid er sammen med sine venner, når man har sin telefon. Alligevel kunne det også være rart at slippe den lidt engang i mellem, men det er svært, fordi man bliver påvirket af de andre. Det er lidt lige som at spise slik. Man vil egentlig gerne lade være, men man bliver

afhængig, forklarer Edi.

I undervisningen er eleverne glade for mobilen, og det falder dem langt mere naturligt at søge viden på nettet end at slå op i en bog på biblioteket.

– Det er bare nemmere, og man er også mere fri og kan komme ud, når man bruger mobilen, siger Kasper.

For deres lærer, Morten Skytte, er det derfor oplagt at bruge mobilens muligheder fagligt, lige som han kommunikerer med eleverne på sms om eksempelvis lektier og fravær.

– For mig er kodeordene motivation og engagement. Eleverne synes bare, det er sjovere, når de får lov at bruge det redskab, de altid har lige

MOBIL

AF JULIE TANGGAARD,
JUL@JV.DK

På Rørkjær Skole har man god erfaring med at bruge mobiltelefonerne i undervisningen, og oplevelsen er, at det motiverer eleverne, som synes, det er sjovt at få lov at bruge telefonen, der er en naturlig del af deres liv og måde at tænke på.

Foto: Christer Holte

Fornuftig brug af mobilerne er et fælles ansvar

Landsformand for foreningen Skole og Forældre, Mette With Hagensen, mobiltelefoner er ofte blev skældt ud for at være et forstyrrende element i skolerne. Men JydskeVestkystens undersøgelse viser, at skolerne i høj grad bruger telefonerne aktivt. Så er de så slemme endda?

– Mobiltelefonerne er kommet for at blive, og vi hverken kan eller skal stoppe udviklingen. Det er rigtig dejligt, at skolerne tager udviklingen til sig og udnytter de muligheder, det giver at bruge mobiltelefoner i undervisningen.

Skal mobiler være en del af skoledagen, eller har børn brug for en online-pause?

– Mobiltelefonerne er jo blevet et værktøj lige som PC og lineal, så selvfølgelig skal vi bruge dem, når det giver mening. Vi skal være opmærksomme på, at det skal give mening for undervisningen, når mobiltelefonerne bruges. Der er en tid til mobiltelefon, og der er en tid uden mobiltelefon, og det gælder jo både i skolen og hjemme.

Risikerer man ikke, at børnenes sociale liv på mobilerne skygger for skolelivets fællesskab i virkeligheden?

– Den risiko er der, så derfor er det vigtigt, at man i skolen har en snak om, hvad det betyder for fællesskabet i klassen, hvis eleverne bruger deres frikvarter på at tjekke sociale medier og skrive beskeder frem for at være sammen med klassekammeraterne.

Hvordan sikrer man en rimelig balance, så børnene naturligt følger med den digitale udvikling, men stadig har tid og lyst til leg og fysisk aktivitet?

– Vi kan ikke forudsige, hvordan den digitale udvikling bliver, men vi ved at den er der, så vi skal lære børnene at håndtere udviklingen, så de kan udnytte de mange positive sider, men vi skal også være opmærksomme på at skabe balance i børnenes liv, så der er tid til at fordybe sig i leg og læsning andre steder end på skærmen.

Lærerformand: Brug sund fornuft

ESBJERG: Når mobiltelefonen bliver brugt i skoletiden, er den et arbejdsredskab og ikke et kommunikationsredskab. Sådan siger formanden for Esbjerg Lærerforening, Kenneth Nielsen, der synes, at telefonen hører hjemme i skoletasken, med mindre det er aftalt med læreren, at den skal bruges i undervisningen.

– Det er ikke meningen, at der skal tjekkes Facebook, sms'es eller ringes i timerne, men mobilen kan med fordel bruges på andre måder. Eksempelvis kan man bruge kameraet til at affotografere en matematisk formel fra tavlen, el-

Mette With Hagensen.

Arkivfoto: John Randeris

Er det i orden, at skolerne har sanktioner som inddragelse af mobilerne over for elever, der overtræder "mobilreglerne"?

Ja, rammer er nødvendige, og det er vigtigt at gøre det tydeligt, at bryder man rammerne, så har det en konsekvens. Det allervigtigste er at fortælle, hvorfor rammerne og konsekvenserne er, som de er, både til elever og forældre, så det ikke kommer som en overraskelse, hvis telefonen en dag bliver inddraget. Skolebestyrelserne skal formulere værdierne og principper, og klasserne skal lave gode aftaler for brug af mobiltelefoner både i undervisningen og i pauserne.

Hvis ansvar er det at lære børn at bruge mobilerne fornuftigt? Forældrenes eller skolernes?

– Det er et fælles ansvar. Den danske folkeskole bygger på samarbejde mellem skole og hjem, og det gælder også, når det handler om brug af teknologi. I skolebestyrelsen sidder forældre, elever og personale og formulerer fælles værdier for, hvordan vi er sammen på skolen, og de værdier bæres jo videre ud i klasserne og til forældremøder, hvor der laves aftaler om brug af mobiltelefoner. I undervisningen er det selvfølgelig lærerne og pædagogerne, der har ansvaret, men med opbakning fra forældrene til de rammer, som personalet sætter. Der kan være forskellige regler og rammer i skolen og hjemme, men sådan skal det være, og det kan børnene fint håndtere.

ler man kan bruge telefonen som udgangspunkt for et tema om sms-sprog i dansk. Det vigtige er bare, at det skal være aftalt, så det ikke forstyrrer undervisningen, siger han.

Lærerformanden understreger, at det er hans indtryk, at skolerne enkeltvis fint administrerer og forholder sig til fordele og ulemper ved mobiltelefonerne som en del af skoledagen.

– Tillidsmændene har ikke rejst problemstillinger vedrørende emnet, og jeg tror, at skolerne ved at bruge sund fornuft kan styre det selv, siger han.

JV KOMMENTAR

Mobiler er slet ikke så ringe endda

Udvikling Måske er vi som forældre og bedsteforældre bare alt for bekymrede over alt det nye.

Historierne på forsiden af denne sektion og på dette opslag vidner om, at der ikke altid er grund til at være så bekymret. Vi satte os på redaktionen for at undersøge, hvordan udfordringen med mobiltelefoner blev håndteret på skolerne i Esbjerg Kommune, og udgangspunktet var vel nok, at det formentlig gav store problemer. Elever, der sms'ede, facebookede og meget andet i timerne, mens lærerne magtesløse stod ved tavlen og rev sig i håret, var det billede, der stod klare på vores nethinder.

Og som det fremgår, er børnenes brug af mobiltelefoner heller ikke problemfri i vores skoler. Der er en del takt og tone, der skal læres, og stort set alle steder har man indført sanktioner for de elever, der ikke kan holde undervisning og underholdning for sig. I store træk betyder det, at bliver eleverne taget i at være på Facebook eller andet fra underholdningsindustrien i skoletiden, inddrages deres telefoner i en periode, og for en teenager med umættelige sociale behov, kan det sammenlignes med at fjerne iltapparatet hos en lungepatient. Tæt på livstruende.

Men hvor er det da positivt at læse, hvordan skolerne og lærerne rent faktisk gør sig store anstrengelser for at inddrage de moderne smartphones direkte i undervisningen. Rigtigt anvendt er en smartphone et helt uvurderligt arbejdsredskab, og det er den indlysende grund til, at man ikke skal sky disse apparater, men omfavne dem og lære at bruge dem rigtigt.

I det hele taget er det nok sådan, at vi som forældre eller bedsteforældre har en tendens til at bekymre os for meget og for en sikkerheds skyld over det nye. Det, som vi ikke forstår endnu og som byder på forandring. Dette forbehold har de unge ikke, de farer på med krum hals, som det skal være, og derfor bliver de superbrugere i løbet af nul komma fem. Hvis vi som voksne skaber de rigtige rammer, skal de unge nok selv finde ud af at udfylde dem.

I det hele taget er det nok sådan, at vi som forældre eller bedsteforældre har en tendens til at bekymre os for meget og for en sikkerheds skyld over det nye.

AF LOKALREDAKTØR CHRISTIAN FRIIS HANSEN